

کودکان خردسال ۳ تا ۵ سال

(جلد ۷)

تفکر خلاق

زیر نظر و با مقدمه **دکتر شاکری** (شاگردی)

پیشہ ورانہ تعلیم

دفتر مرکزی (میرداماد): ۰۲۱-۲۲۲۲۲۲۴۴

تیره‌شناسه خلیلیان، مژگان، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور: تفکر خلاق نویسنده مژگان خلیلیان
روابط نشر: دکتر مهدی شاکردی (شاکری)
مشخصات نشر: تهران: تیره‌وشان، ۱۳۹۴
مشخصات کتابخانه‌ای: ۳۳: تصویر (نگار)؛ ۲۹×۲۲ س.م.
فهرست: مجموعه کتاب‌های کودک نویسنده تونا
شابک: ۹۶۴-۶۰۰۰۶۹۶۰-۱۷۲-۱؛ ۹۷۸-۶۰۰-۱۷۲-۱-۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰-۱۷۲-۱
وضعیت فهرست نویسی: فیا
دانشسته گروه هنر، دانش
موضوع: کودکان - هوش ازمایی
موضوع: سرگرمی‌ها
موضوع: کار دستی
شابک افزوده: شاکردی، مهدی، ۱۳۴۰ -
رده بندی دیویی: ۱۳۹۴؛ ۷۹۲؛ ۱۵۳.۳۸۹۴۴۴
معارف کتابشناسی ملی: ۳۸۹۴۴۴۴

تقریم به اولیای منترم آموزشی و پیران و ملان

مقدمه :

اگر به سما بگویند، «فرزند شما تیزهوش است» چقدر خوشحال می شوید؟ البته شاید خلاف آن، یعنی شنیدن این که شما دارای فرزندی با توان هوشی پائین هستید، سبب نگرانی و ناطر شما شود! بسیار اتفاق می افتد که علاقی و محاطف مادرانه یا پدرانه ی ما، بر واقعیت های موجود در فرزندانمان غالب می شود و بدون اطرا عا از سارهای لازم، آنان را افرادی خارق العاده به حساب می آوریم. برعکس، در مواردی عدم انطابق با سال رفتار فرزندانمان با بعضی از انتظارات ذهنی ما که معمولاً جنبه ی مقایسه ای هم دارد، باعث نگرستن توان و استعداد های واقعی آنها و در نتیجه مشکلاتی برای بچه ها می شود. بدون شک، داشتن اطلاعاتی هر چند کلی درباره ی مغزله ی هوش، می تواند بسیاری از ابهامات و پرسش های ذهن ما را درباره ی فرزندانمان برطرف نماید.

هوش، تیزهوش و فرضیه ی هوش هفت گانه

هوش، از واژه ها و مفاهیمی است که ارائه ی تعریف واحدی برای آن سال ها مورد بحث روانشناسان بود. چرا که پیچیدگی ابعاد وجودی انسان، سبب شده است که از جنبه های مختلفی تعریف شود.

اگرچه ارایه ی تعریف واحدی از هوش، سال ها به طول انجامید، اما در بیانی ساده و اجمالی می توان این چنین بیان داشت که «هوش مجموعه ای از توانمندی های وجودی هر انسان است که به صورت سازگاری با محیط نمایان می شود.»

ما با هوش به حل مسایل و ارایه ی راه کارهایی در زندگی و گاهی به بروز نوآوری و خلق آثار هنری می پردازیم. گاهی در سخنوری و ایجاد ارتباطات اجتماعی و گاهی برای پاسخ به چراهایی که به دلیل دقت بصری به محیط اطراف در ذهنمان ایجاد می شود از آن استفاده می کنیم.

با این تعریف و تفصیل، اصطلاح **تیزهوش** و نخبه به افرادی اطلاق می شود که در توانایی های یاد شده، برجستگی بیشتری دارند.

تحقیقاتی که طی سالیان متمادی درباره‌ی واژه‌ی هوش به عمل آمده سبب پدید آمدن نظریات دقیق تری شده است. در جایی که برخلاف گذشته‌ها که تصور می‌شد، هوش هر فرد صرفاً ارثی است، امروز اعتقاد بر این است که علاوه بر ارث، محیط هم در بروز توانمندی‌های ذهنی و قدرت هوش بسیار تاثیر گذار است. هرچند میزان نقش هر کدام قابل تأمل است، چنانچه محیط (اعم از خانواده، مدرسه و محیط اجتماعی)، علاوه بر نقش مؤثر در بروز استعدادها، به همان اندازه می‌تواند اثر منفی بر کنندگی داشته باشد. همچنین با توجه به فرضیه‌ی هوش هفت‌گانه که در دهه‌ی اخیر مطرح شده توصیه می‌شود از هرگونه مقایسه فرزندانمان با دیگران اجتناب کنید. حتی با دیگر فرزندان خود، اگرچه دوقلو هم باشند، پرهیز نماییم.

تست‌های هوش I.Q

بسیاری از اولیا علاقه‌مندند بدانند فرزندشان از نظر هوشی در چه وضعیتی قرار دارد. قابل ذکر است اصطلاح بهره‌ی هوشی یا **I.Q** در واقع حاصل عبارت $\frac{(Mental Age)}{(Chronological Age)} \times 100$ است. در این فرمول عدد ۱۰۰ به طور قراردادی برای نشان دادن بهره‌ی هوشی در نظر گرفته می‌شود. چنانچه اگر بهره‌ی هوشی افراد معمولی را حدود ۱۰۰ تا ۱۱۰ در نظر بگیریم عدد بالاتر از آن به معنای بالاتر بودن فرد از نظر هوشی نسبت به گروه سنی خود است و نیز پایین‌تر از آن به معنای این است که فرد از گروه سنی خود عقب‌تر است.

هوش هیجانی (Emotional Intelligence (EIQ)

در چند دهه‌ی اخیر بررسی‌های روان‌شناختی و روان‌پزشکی بر روی افرادی صورت گرفته که با وجود دارا بودن ضریب هوشی بالا در کودکی، افراد موفق در بزرگسالی نبوده‌اند و برعکس، افراد موفق که در کودکی از ضریب هوشی معمولی برخوردار بوده‌اند! این واقعیت توجه دانش‌مندان را به‌سوی موضوع مهمی معطوف داشت که **«هوش هیجانی»** نام گرفت.

هوش هیجانی در واقع همان کنترل هیجانات توسط نیروی عقل و خرد انسان است و نکته قابل تأمل این است که می‌توان در بچه‌ها آن را افزایش داد و در این امر مهم پدر و مادرها مهم‌ترین افرادی هستند که می‌توانند در آن نقش آفرینی کنند. چنانچه هر چه در این فرآیند در دوره‌ی کودکی صورت گیرد میزان کنترل هیجانات در بزرگسالی برای آن‌ها راحت‌تر می‌شود.

درباره‌ی کتاب حاضر:

کتاب حاضر یکی از مجموعه‌ی ۱۲ جلدی "کودک توانا" است که به دنبال استوار کردن بنیان‌های کم‌نظیر مربیان مراکز پیش‌دبستانی سراسر کشور از کتاب‌های پیش‌دبستان و متعاقباً درخواست آن‌ها مبنی بر تألیف مجموعه‌ای مشابه برای کودکان، قبل از پیش‌دبستان به مرحله‌ی تألیف و انتشار رسیده است، چنانچه اولیا و مربیان محترم مشاهده خواهند نمود، افزایش دایره‌ی لغات، تحریک تفکر خلاق، تقویت هوش کلامی، قدرت تمرکز و نهایتاً تقویت هوش و خلاقیت در گروه خردسال ۳ الی ۵ سال از اهداف محتوایی این مجموعه کتاب می‌باشد، ضمن اینکه پیش‌زمینه‌ای بسیار مفید برای تأثیرات بهتر، در دوره آموزش پیش‌دبستانی خواهد بود.

شکر بیکران خداوند بزرگ را که ما را در این مسیر هدایت و رهنمون فرمود،...
بی‌صبرانه منتظر دریافت نظرات و پیشنهادات شما از طریق ایمیل تیزهوشان هستیم.

شاد و سربلند باشید

دکتر مهدی شاگردی (دکتر شاگردی)

تهران / تابستان ۱۳۹۴